

CAPUT XIV.

Non potest à nimia severitate excusari Synodalis Constitutio, adigens seculares ad Missam, Dei que verbum audiendum in Ecclesia Parochiali omnibus Dominicis, aliisque festis diebus.

Inter easdem Midenses Constitutiones quata seculares omnes adigebat ad audiendam Missam parochialem Dominicis, aliisque solemnioribus festis diebus, atque inibi Dei verbum auscultandum, Fideique rudimenta addiscenda. Sexta prohibebat Regularibus, ne monitionibus, atque hortationibus plebem à parochiali ad suas evocarent Ecclesias, ut prædictis diebus Missæ Sacrificio, ac concioni in illis interessent. Septima denique declarabat, unumquemque teneri tempore Paschali, atque in mortis articulo sua peccata confiteri proprio Parocho vel alteri Sacerdoti ab eodem Parocho delegato.

II. Etiam hujusmodi Constitutiones discussæ fuere in præfata Congregatione, atque conclusum, septimam esse delendam; quintam autem, & sextam ita mitigandas, ut per eas moneantur quidem, non autem cogentur Fideles Missæ, & concioni in parochiali Ecclesia adesse. Etenim, ad istarum primam quod attinet, diu multumque olim disputatum fuit, quinam sit proprius ille Sacerdos, cui tempore Paschali ab unoquoque Fidei peccata aperienda præcepit Innocentius III. in Concilio Generali Lateranensi can. 21. relato in cap. Omnis utriusque sexus, de penit. & remiss. inquit: "Omnis utriusque sexus Fidei, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus

peccata saltem semel in anno fideliter confiteatur proprio Sacerdoti." Joannes Launojus in libro, qui inscribitur *Explicata Ecclesie traditio circa Canonem Omnis utriusque sexus*, prolixè hoc argumentum versans, pluribus probat, proprii Sacerdotis nomine Parochum designari. Verùm, quamquam nemo id audeat inficiari, tamen, salva Fide, negare potest, etiam summum Pontificem in tota Ecclesia, & Episcopum in commissa sibi Diocesi proprium esse Sacerdotem, cui Fidelium Confessiones excipere, ac facultatem illas excipiendi alteri delegare valeant; siquidem, uti Nos ipsi in *nost. Inst. 18.* prænotavimus, qui oppositum sentirent, in errores incideret Joannis de Poliaco proscriptos à Joanne XXII. apud Raynaldum ad ann. 1321. à n. 20. usque ad 38. Temerè quippè affirmaverat Poliacus: *Quod stante Omnis utriusque sexus Edicto in Concilio Generali, Romanus Pontifex non possit facere, quod Parochiani non teneantur omnia peccata sua, semel in anno, proprio Sacerdoti, confiteri, quem dicebat esse parochialem Curatum*; & rursus: *Quod Papa non potest dare potestatem generalem audiendi Confessiones, imò nec Deus, quin confessus habenti licentiam, teneatur eadem confiteri proprio Sacerdoti.* Hosce autem errores, auditis prius Theologorum suffragiis, damnavit Joannes XXII. & ne eosdem quisquam deinceps docere, defendere, & disseminare præsumeret, districtè vetuit Constitutione edita Avenione 8. Kalendas Augusti, sui Pontificatus ann. V. easdemque assertiones, iterum à nonnullis vindicatas, confixit Alexander V. anno 1409. Constitutione, quæ incipit *Regnans in excelsis*. Sed nihilominus adhuc remanet controversia, an præfata facultas, quam nullus Catholicorum summo Pontifici, atque Epis-

co-

copis abjudicat, ita ab illis delegetur aliis Sacerdotibus, ut velint à Fidelibus, peccata sua tempore Paschatis istis apperientibus, satisfieri Canonis *Omnis utriusque sexus*. Negarunt quamplures ex antiquis; quos tamen strenuè confutarunt S. Thomas *Opusc. contra impugnantes Religionem*. S. Bonaventura *tract. Quare Fratres Minores prædicent, & Confessiones audiant*. Joannes Gerson *de statu privilegiorum considerat. 5. 6. & 7.* Aegidius Carlerius in *4. sentent. dist. 17.* Hadrianus in *4. quæst. 5. de Confessione*; etenim, aiebat Hadrianus: „Quemadmodum proprii licentia Sacerdotis sufficit, quominus juxta præceptum Concilii Generalis teneatur confiteri proprio Sacerdoti; ita sufficere videtur licentia Episcopi summi Pontificis, aut eorum, quibus ad hujusmodi negotia commiserunt suam potestatem, ut est Vicarius Episcopi, & Poenitentarius „Pape.

III. Sed tot, tantorumque Doctorum auctoritate, cui etiam totius Christiani Orbis suffragatur consuetudo, minimè perterriti aliquot recentiores Auctores, non dubitarunt dimicare pro necessitate Confessionis faciendæ proprio Parocho; inter quos Bonaventura Basseau in *suo Theophilo Parochiali part. 4. art. 15.* Juenin *de Sacram. dissert. 6. quæst. 5. cap. 4. art. 3. §. 1. & 2.* & Van-Espen *Jur. Eccles. univ. part. 2. tit. 6. cap. 5.* quibus in locis præterea contendunt, eam quoque esse Synodorum Galliarum, totiusque Gallicani Cleri sententiam. Verùm istorum argumenta pervertit Natalis Alexander *Hist. Eccl. dissert. 4. ad sæc. 13. & 14.* ubi insuper pluribus allatis monumentis evidenter demonstrat, Ecclesiam Gallicanam longè aliud sensisse, quam isti venditent Auctores; enimverò Concilium Pro-

Tom. II.

vinciale Rotomagense anni 1581. cap. 37. Concilium Provinciale Aquense anni 1585. *tit. de Penit.* & Cameracense anni 1586. Regulares ab Episcopo approbatos, secularium Confessiones Paschali tempore audire posse, apertè docuere; idemque perspicuis verbis declararunt Dioecesanæ Synodi, Tolosana anni 1530. Claramontana anni 1538. Suessionensis anni 1561. & Lugdunensis anni 1577. Coetus autem totius Gallicani Clerici satis luculenter mentem suam aperuit, cum 25. Aprilis anni 1738. Librum approbavit, quem pro confessione facta cuilibet Sacerdoti, ab Episcopo approbato, scripserat Pater Bagottus, Societatis Jesu Presbyter, aliumque proscriptis contra Bagotti doctrinam evulgatum.

IV. Accedunt Constitutiones summorum Pontificum. Clemens VIII. Apostolicis litteris, anno 1592. ad Belgas datis, omnibus Fidelibus licitum pronuntiavit, Quadragesimæ, Paschatis, & alio quovis tempore, Religiosis Mendicantibus, Presbyteris Societatis Jesu, & aliis privilegiatis confiteri, dummodò ab Ordinariis fuerint approbati; præcepitque Archiepiscopo Cameracensi, & Episcopo Atrebatensi, ut Parochos in officio continerent, ne prohiberent, plebem sibi subditam, quominus Regularibus tempore Paschali confiteretur: „Præsenti nostro „Decreto, ait, sancimus, tam dictis Fratribus Mendicantibus, & Presbyteris dictæ Societatis Jesu, quam aliis privilegiatis prædictis; quibus id à Sede Apostolica indultum est, idoneis tamen, & ab Ordinario approbatis, peccata sua, etiam Quadragesimali, & Paschali, & quovis alio tempore confiteri licite posse; dummodò tamen iidem „seculares Christifideles Sacramen-

F

„tum

„tum Eucharistiæ die festo Paschalis
„Resurrectionis in propria parochia
„ab eorum Parocho sumant.” Eam-
dem porrò controversiam iterum ex-
citata inter Archiepiscopum Burdi-
galensem, & Regulares, Innocen-
tius X. Constitutione edita 7. Idus
Februarii anno 1645. incipiente: *Ex-
poni nobis*, definivit: „Non potest
„Archiepiscopus Burdigalensis prohi-
„bere Regularibus habentibus privi-
„legia Apostolica, ne à Dominica Pal-
„marum usque ad Dominicam in Al-
„bis inclusivè administrare valeant per-
„sonis secularibus Sacramentum Con-
„fessionis.”

V. Utramque Constitutionem elu-
dere tentat citatus Juenin, inquit,
à Clemente VIII. atque Innocen-
tio X. definiri quidem, integrum esse
Christifidelibus confiteri Regularibus,
à locorum Ordinariis legitimè ap-
probatis, quovis tempore etiam Pas-
chali; nequaquam autem decerni,
per Confessiones Regularibus fac-
tas, fieri satis Canonis *Omnis utrius-
que sexus*. At, vanum hoc esse effu-
gium, ad Pontificia declinanda De-
creta adinventum, nemo non videt.
Etenim, quia seculares tempore Pas-
chali, sola excepta Dominica Resur-
rectionis, sanctissimam Eucharistiam
liberè percipere possunt in Eccle-
siis Regularium, eam tamen inibi
percipientes, non satisfaciunt præ-
cepto annuæ Communionis, quod
superiori lib. 9. cap. 26. num. 3.
ostensum est; idcirco Clemens VIII.
id in suo Decreto expressè cautum
voluit. Idem itaque declarasset, si
per Confessionem factam Regularibus
annuæ Confessionis præcepto satisfieri
noluisset. Denique nullam similem
interpretationem patitur Constitutio
Clementis X. incipiens *Superna*, pro-
mulgata 11. Kalend. Junii anni 1670.
qua conceptis verbis decernitur, qui

Paschali tempore Regularibus ab Epis-
copo approbatis sua peccata aperiat,
satisfacere Canonis, *Omnis utriusque
sexus*: „Eos, inquit, qui dictis Re-
„ligiosis, simpliciter approbatis, pas-
„chali tempore confessi fuerint,
„Constitutioni, quæ incipit *Omnis
„utriusque sexus*; quoad Confes-
„sionem dumtaxat, satisfecisse cen-
„sendos.” In eadem insuper Consti-
tutione definivit idem Pontifex, fas
esse Fidelibus ægrotantibus, absque
aliâ aut Episcopi, aut Parochi li-
centia, sacramentalem Confessionem
peragere apud Regularem jam semel
ab Episcopo approbatum, hac tan-
tùm adjecta lege, ut Regularis, qui
infirmi Confessionem excepit, teneatur
de illa certiore facere ejusdem
infirmi Parochum: „Regulares sim-
„pliciter ab Ordinariis approbato
„posse in Dioecesi Episcopi appro-
„bantis quovis anni tempore, & quo-
„cumque etiam infirmorum Con-
„fessiones audire, absque ulla Pa-
„rochorum, vel ipsius Episcopi li-
„centia; de qua tamen Confessio-
„ne teneri dictos Religiosos eorum-
„dem infirmorum Parochum illicò
„certiorem reddere; & hoc posse
„illis ab Episcopo sub poena sus-
„pensionis à facultate audiendi Con-
„fessiones præcipi; sufficere tamen,
„ut certioratio hujusmodi fiat sal-
„tem per scripturam apud ipsum in-
„firmum relinquendam.”

VI. Quæ cum ita se habeant, non
poterat Episcopus Midensis obligatio-
nem, à qua Fideles saltem per prædi-
ctas Constitutiones soluti jam sunt, illis
iterum imponere, eosque præcepto
adigere ad sacramentalem Confessio-
nem soli Parocho, aut de solius Pa-
rochi licentia alteri Sacerdoti facien-
dam tempore Paschatis, aut instante
mortis periculo; quapropter jure meri-
toque fuit prædicta Constitutio, sacræ
Con-

Congregationis judicio, castiganda.

VII. Quod verò alias spectat lau-
datis Constitutiones Midenses, vetus
pariter controversia est, sub finem
præsertim XV. sæculi in Germania in-
ter Parochos, & Fratres Mendicantes
summa contentione agitata, num Fi-
deles teneantur diebus festis parochia-
li Missæ interesse. Causa delata est ad
Sixtum IV. qui, rationibus utrimque
allegatis serò expensis, tandem die
17. Junii 1478. illam definivit, edita
constitutione, quæ incipit *Vices illius*,
relata in *Extravag. 2. de treuga &
pace*, ubi inter alia præcipit: „Ubi
„Fratres Mendicantes non prædicent,
„populos parochianos non teneri au-
„dire Missam in eorum parochiis
„diebus festis, & Dominicis; cum
„jure sit cautum, illis diebus paro-
„chianos teneri audire Missam in eo-
„rum parochiali Ecclesia, nisi forsàn
„ex honesta causa ab ipsa Ecclesia se-
„absentarent:” ex qua Decretali liqui-
dò constat, Jure communi cautum esse,
ad singuli Fideles diebus festis Missæ
adsint parochiali. Inducta autem est
ea obligatio ante Concilium Sardicense,
in quo Osius Episcopus *can. 14. tom. 1.*
Collectionis Harduini col. 648. in-
quit: „Memini, superiore Concilio
„fratres nostros constituisse, ut si
„quis laicus in ea, in qua commoratur,
„civitate tres Dominicos dies, id est
„per tres septimanas, non celebrasset
„conventum; communionem privare-
„tur:” nomine quippè *conventus*, de-
signari Missam solemnem, in qua po-
pulus cum suo Pastore unum efficit cœ-
tum, unamque repræsentat Ecclesiam,
communiter adnotarunt Canonistæ.
Sardicensem canonem renovavit Con-
cilium Quincentum *can. 80.* decer-
nens *tom. 3. Collectionis Harduini col. 1690.*
ut *si quis in civitate agens, tri-
bus diebus Dominicis, in tribus septi-
manis, unâ non conveniat si sit qui-*

*dem Clericus, deponatur; si verò lai-
cus, segregetur.* Ut huic porrò præcep-
to satisfaceret, in Synodo Nannetensi
can. 1. relato in Decretales Gregorii
IX. *cap. 2. de parochiis*, statutum est,
ut *Dominicis, & festis diebus Presby-
teri, antequam Missas celebrent, ple-
bem interrogent, si alterius parochia-
nus in Ecclesia sit, qui, proprio con-
tempto Presbytero, ibi Missam velit
audire. Quem si invenerint, statim ab
Ecclesia ejiciant, & ad suam paro-
chiam redire compellant; tom. 6. part. 1.*
Collectionis Harduini col. 457. &
in ejusdem Concilii *can. 3.* additur:
*Nullus Presbyter alterius parochia-
num, nisi in itinere fuerit, vel placi-
tum ibi habuerit, ad Missam recipiat,*
Eandem legem, atque obligationem
plures inculcarunt posteriores Synodi.
quas adducit Natalis Alexander *tom. 1.*
*Theol. dogm. & moral. lib. de Sacram.
Eucharist. art. 5. regul. 10.*

VIII. Verum hisce sanctionibus
derogatum nunc est non solùm contra-
ria consuetudine, quam jam sua ætate
multis in locis inductam innuit S. Anto-
ninus *Summ. Theol. part. 2. tit. 9. c. 10.*
docens, non peccare, qui die festo
Missam audit extra parochiam, ubi con-
suetudo viget illam audiendi in quali-
bet Ecclesia; verum etiam posterioribus
summorum Pontificum Constitutioni-
bus; siquidem Leo X. Constitutione
edita die 13. Novembris, 1517. diserte
ait: „Auctoritate Apostolica, tenore
„præsentium, notum facimus, omnes
„Christifideles, qui non contempto
„proprio Sacerdote parochiali, in Ec-
„clesiis Fratrum Ordinum Mendican-
„tium, Dominicis, & festis diebus Mis-
„sas audiunt, satisfacere præcepto Ec-
„clesiæ de Missa audienda, nec in ali-
„quam labem mortalis peccati, poenam-
„ve incurrere.” S. Pius V. suis Apos-
tolicis litteris, datis XVII. Kalen. Sep-
tembris 1567. definivit: „Christifideles

„audiendo Missas in Ecclesia Fratrum
„hujusmodi, diebus Dominicis, aut
„festivis, præcepto Ecclesiæ de illis
„audiendis satisfecisse, censeantur.“
Clemens VIII. in Brevi, quod incipit
„Significatum, dato anno 1592. hæc
statuit: „Præsenti nostro decreto san-
„cimus, secularibus universis liberè
„Missas diebus Dominicis, & aliis
„majoribus festis audire in Ecclesia
„tam Fratrum Prædicatorum, quam
„aliorum Mendicantium, necnon
„etiam Societatis Jesu, licite posse
„dummodò in contemptu parochia-
„lium Ecclesiarum non faciant.“

IX. At nihilominus non desunt
Auctores, inter quos Juenin *de Sa-*
cramentis diss. 5. q. 7. c. 2. art. 2.
& Van-Espen *Jur. Eccl. part. 2.*
tit. 5. c. 2. propugnantes, ne hodie
quidem, citrà grave peccatum, fas
esse Fidelibus solemnioribus saltem
diebus festis, rei Divinæ alibi, quam
in propria parochia, interesse; neque
enim Juri communi derogatum, ajunt,
per præfatas Constitutiones, quibus
potestas sit secularibus Missam au-
diendi in Ecclesiis Regularium, quo-
niam illis hæc adjicitur limitatio, ni-
mirum: *Dummodò id non faciant*
in contemptum parochialium Eccle-
siarum; est autem impossibile, per-
gunt, contemptum abesse, cum iidem,
sine ulla rationabili causa, à propria
se subducunt parochia. Verum hac
explicatione, præfata summorum Pon-
tificum Indulta penitus evertuntur;
nullo etenim opus fuerat privilegio ad
hoc, ut Fideles, legitima urgente cau-
sa, alienam adirent Ecclesiam, ut ibi
Missæ assisterent Sacrificio, quod ex
præfatis Juris communis functionibus
perspicuum est; quare, ne dicamus,
Leonem X. S. Pium V. & Clementem
VIII. verbis luisse, nec quidquam spe-
ciali privilegii Regularibus concessisse,
necessariò fateri debemus cum Azorio

Instit. part. 1. lib. 7. c. 6. q. 4. in fin.
Fagundez *lib. 2. c. 3. n. 9.* aliisque ab
his citatis, nomine *contemptus*, ab illis
intelligi actum aliquem distinctum ab
ipsa auditione Sacri extra parochiam,
quo quis sive expressè, sive tacite, se
à proprio Pastore aversum ostendat.

X. Sed, quæ hactenus diximus,
solam adstruunt libertatem, rem Di-
vinam qualibet anni die audiendi in
Ecclesiis Regularium. Quid autem
dicendum quoad alias Ecclesias nullo
privilegio, hac in re à Sede Apostoli-
ca donatas? Integrum hodie omnibus
esse in qualibet Ecclesia, modò non
sit Capella, seu Oratorium privatum;
sacris Mysteriis interesse, quia con-
traria consuetudine, in toto Christia-
no Orbe recepta, derogatum est præ-
cepto audiendi Missam parochialem,
docent Sylvester *verb. Missa 2. q. 5.*
Navarrus *manual. c. 21. n. 5.* Tru-
llench *in præcept. Decalog. tom. 1.*
lib. 3. cap. 1. dub. 6. n. 5. pluribus-
que allegatis, Barbosa *in collectan. ad*
Trid. sess. 22. de observand. & evi-
tan. in celebrat. Miss. n. 21. de offic.
& potest. Parochi c. 11. num. 14.
& seq. addentes insuper, non posse
hodie Episcopum præcipere suis sub-
ditis, ut se sistant Missæ parochiali,
quia non potest delere consuetudinem,
quæ cum vigeat in toto Orbe, jam in-
duit naturam Juris communis. Et sane,
cum versemur in lege merè Ecclesias-
tica, etiam Juenin *cit. loc. in fin. §. 3.*
admittit, potuisse legitima præscriptio-
ne abrogari; & Van-Espen, quam-
vis eam in Blegio minime abrogatam
contendat, *num. tamen 15.* fatetur, so-
lere Episcopos monere quidem, atque
hortari, non verò ullo judiciali actu po-
pulum compellere ad interveniendum
Missæ Parochiali. Enimverò, non præ-
cepto adigendam, sed hortationibus ad
id alliciendam plebem, statuit Tridenti-
num *sess. 22. decreto de observand. &*
evi-

evitand. in celebr. Miss. ubi Episco-
pus in hunc modum alloquitur: Mo-
neat eundem populum, ut frequenter
ad suas parochias, saltem diebus Do-
minicis, & majoribus festis accedant.
Tridentino obsequens S. Carolus Bor-
romæus, in suo Concilio Provinciali
Mediolanensi VI. *Act. Eccl. Mediol.*
part. 1. pag. 302. ab omni abstinens
præcepto, plures adduxit rationes,
quibus plebem ad parochialem Missam
suaviter adduceret: *Hac nostra moni-*
tione, inquit, eos universos, & singulos
cohortamur, ac per viscera misericor-
diæ Jesu Christi obsecramus, atque
obtestamur, ut quamvis in suis vici-
niis, oppidis, & suburbiis, Oratoria,
Capellas, aliasve Ecclesias habeant,
ubi sanctissimo Missæ Sacrificio inte-
resse possint; frequenter tamen Do-
minicis saltem, aliisque solemnibus fes-
tis diebus, ad suam quique parochialem
Ecclesiam conveniant, ubi à Parocho,
cui eorum cura commissa est, verbo
Dei pascantur, Fidei Christianæ ru-
dimentis, aliisque animarum salutis
necessariis præceptis erudiantur, ad
sanctissima Sacramentareligiosius per-
cipienda instruantur. Hortationibus
pariter & suasionibus usi sunt Ven-
ner. Dei Servus Joannes Ribera, Ar-
chiepiscopus Valentinus in sua Dioe-
cesana Synodo, habita anno 1584.
tom. 4. Concil. Hispan. pag. 285.
Sanctus Toribius, Archiepiscopus Li-
manus, in sua Dioecæana Synodo VII.
coacta anno 1592. *ibid. pag. 689* alii-
que plures Episcopi in suis Synodali-
bus Constitutionibus, apud Genettum
tom. 6. tract. 4. c. 7. q. 5.

XI. Si istorum vestigiis inhæsisset
Episcopus Midensis, suamque Consti-
tutionem verbis formasset tantam hor-
tatoris, nulli fuisset reprehensioni ob-
noxius; sed quia præceptum adjecit,
hoc fuit expungendum; quemadmo-
dum, jubente eadem sacra Congrega-
Tom. II.

tionem, sæpius antea expunctum fuerat
ab aliis similibus Synodalibus Statutis,
uti videre est apud Azorium *cit. c. 6.*
q. 6. in fin. Pascualigum *de Sacrif. nov.*
Leg. q. 1258 Barbosam *loc. cit.* at-
que in Declarationibus ejusdem sacræ
Congregationis impressis Lugduni an-
no 1640. *num. 11.*

XII. Majus negotium facessere
poterat obligatio imposita Dei ver-
bum audiendi in propria parochia.
Idem quippè Tridentinum, quod a-
gens de auditione Missæ in Ecclesia
Parochiali, verbis utitur dumtaxat hor-
tatoriis: *Moneant populum;* loquens
de Divini verbi auscultatione, alia ad-
jecit verba, quæ videntur præceptum &
obligationem inducere: *Moneatque*
Episcopus (ait sess. 24. cap. 4. de
reform.) populum diligenter teneri
unumquemque parochiæ suæ interesse,
ubi commodè id fieri potest, ad au-
diendum verbum Dei. Idem Discrimen
animadvertit, qui nullum Tridentini
verbum non est diligenter rimatus, S.
Carolus Borromæus in nuper citato
Concilio Mediolanensi VI. *loc. cit.*
pag. 301. ubi hæc habet: „Sacra Tri-
„dentina Synodus OEcumenica ab E-
„piscopis Fideles non solùm hoc mo-
„neri voluit, ut frequenter ad proprias
„parochiales Ecclesias saltem Domini-
„cis diebus, festisque majoribus acce-
„dant; sed illud etiam diligenter osten-
„dit, unumquemque teneri, ubi com-
„modè fieri potest parochiæ suæ in-
„teresse ad audiendum verbum Dei.“

XIII. At, cum Dei verbum, ex
ejusdem Tridentini decreto *sess. 22.*
cap. 8. à Parochis vel per se, vel per
alios, sit annuntiandum & explican-
dum inter Missarum celebrationem,
quod antiquissimi esse instituti notat
Cardinalis Bona *rer. liturgicar. lib. 2.*
cap. 7. num. 6. inquit: „Hic mos,
„numquam interrupta serie, ab initio
„Ecclesiæ usque ad nostra tempora

„servatus est, ut proximè post Evangelium sermo, sive homilia, vel „tractatus ad Populum haberetur;” hinc, si Fideles obstringerentur præcepto illud in propria parochia auscultandi, tenerentur pariter Missæ parochiali adesse, à qua tamen obligatione eos solutos pronuntiavimus. Ad hanc difficultatem evitandam, varias Doctores iniere vias. Suarez. *tom. 1. de Religione lib. 2. cap. 16. num. 10.* opinatur, ideo Tridentinum verbo *teneri*, eam addidisse limitationem, *ubi commodè id fieri potest*, ut tali pacto significaret sibi in animo non esse, Fideles absoluto præcepto obstringere, sed tantum monere atque hortari. Ad hæc, ait Suarez, aliquod urget præceptum audiendi Dei verbum, illud, non ex lege positiva Ecclesiæ, sed ex lege profluit charitatis, sibi debita, qua quilibet *tenetur habere curam animæ suæ, non solum adhibendo media simpliciter necessaria, sed etiam utilia, quæ sæpè est concionem audire.* Licet porrò lex charitatis, pergit Suarez non obliget ad concionem audiendam in parochia, Tridentinum tamen parochiam nominavit, quia ibidem à Parocho semper inter Missarum solemnia concio haberi debet, quod idem Tridentinum alibi decrevit. Eandem doctrinam amplexatus Rodriguez, *quest. regul. tom. 1. quest. 43. art. 7.* Tridentinum intelligendum docet, cum urgente charitatis præcepto se reficiendi parabulo Divini verbi, hoc nusquam com-

modius & utilius audiri potest, quam in Ecclesia parochiali. In idem recidit, quod tradunt Fagundez *lib. 2. cap. 1. num. 10.* & Bonacina *disp. 5. de tertio Decalogi præcepto q. unic. punct. 2. num. 27. & seq.* nimirum, tunc solum teneri Fideles parochiali concioni interesse, cum necessaria Fidei rudimenta, quæ cæteròquin ignorant, alibi addiscere nequeunt; aut cum prævident, alios suo exemplo pertrahendos ad concionem, à qua secus, non sine gravi eorundem animarum dispendio, se subducerent; quem tamen casum moraliter impossibilem, rectè simul advertunt. Sed fortassè melius Zerola *in prax. part. 1. verb. Prædicatio vers. Ad. 4* Trulench *cit. tom. 1. lib. 3. cap. 1. dub. 4. num. 11.* aliique sentiunt, obligationem, si quæ umquam fuit auscultandi proprium Parochum, verba facientem ad suum populum, ablatam nunc esse per contrariam consuetudinem, cum passim viri pii & docti aliò se conferant ad sacros audiendos Oratores; ac proinde, inquit Zerola, sacra Congregatio Concilii sæpius declaravit, non posse Ordinarium mulctis & pœnis subditos adigere ad concionem auscultandam in parochia; quod etiam testatur Barbosa *in collect. ad Trident. sess. 24. cap. 4. n. 17.* Mirum propterea non est, quod præceptum hac de re latum ab Episcopo Midensi tamquam nimium severum fuerit, ex ejusdem sacræ Congregationis sententia, præcidendum.

LIBER DUODECIMUS.

DE CONSTITUTIONUM SYNODALIU, QUÆ JURI COMMUNI ET APOSTOLICIS SANCTIONIBUS ADVERSANTUR, INSUBSISTENTIA. ITEM AN, ET QUATENUS LICEAT, ALIQUID PRÆTER JUS COMMUNE, IN SYNODO STATUERE.

CAPUT PRIMUM.

Firmitate carent Synodales Constitutiones, juri communi & Apostolicis Sanctionibus adversantes; multaque ad hanc rem comprobendam afferuntur exempla.

Canonum statuta ab omnibus custodienda, dicitur *in cap. 1. de Constitutionibus*, potissimum autem ab Episcopis, qui sunt custodes sacrarum regularum, uti habetur *in Can. Cum simus. 9. q. 3.* quique in sui consecratione se ad id arctissimo obstringunt juramento, ut *in cap. Ego N. de jurejurand.* Quocirca nihil magis vulgatum est, quam quod Synodalis Constitutio contra Jus commune & Apostolicas sanctiones, nullius sit roboris & firmitatis; quod manifestè constat *ex cap. Quod super his, de majorit. & obed.* notatque Fagnanus *ibid. n. 26.* atque *in cap. Sicut olim, n. 8. & seq. de accusat.*

II. Plures porrò Synodales Constitutiones, Juri communi obviantes, recenset Bottus *in tract. de Synodo 3. part. art. 1. concl. 1. & plurib. seq.* Alias plures Nos simul coacervabimus, eodem vitio infectas,

eodemque nomine improbatas. A Jure communi sancitum est, Capitulum Ecclesiæ Cathedralis præcedere debere Capitulo Collegiæ; cum autem in Synodalibus Constitutionibus Cæsaraugustanis decreta fuisset promiscua sessio inter Canonicos Cathedralis, & Canonicos Collegiæ, in Romanæ Rotæ Auditorio decisum est, ejusmodi Constitutioni nihil esse deferendum, *decis. 3. num. 11. part. 5. tom. 1. recent.* Jure communi spectato, Abbates Regulares, nullam gerentes animarum curam, non tenentur accedere ad Dioecesanam Synodum, quod *lib. 3. cap. 1. num. 8. & seq.* ostendimus. In Synodalibus Constitutionibus Pampilonensibus iidem ad Synodum accedere jussi sunt; sed in Rotæ Auditorio fuisse ab ejusmodi præcepto absoluti, *decis. 9.* post Murgam *ad Constitutiones Apostolicas.* A Capitulis, & monasteriis deputari solent Vicarii temporarii,